

UPRAVLJANJE GOTOVINSKIM SREDSTVIMA U TURSKOJ

TREZOR TURSKE
Odeljenje za upravljanje
gotovinskim sredstvima

Sadržaj

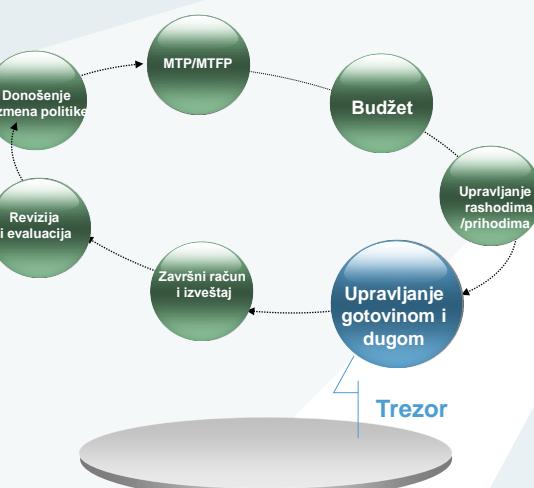
- 1 Sistem za upravljanje javnim finansijama
- 2 Proces planiranja gotovinskih sredstava
- 3 Jedinstveni račun trezora i monitoring
- 4 Upravljanje novčanim rezervama
- 5 Vizija i izazovi

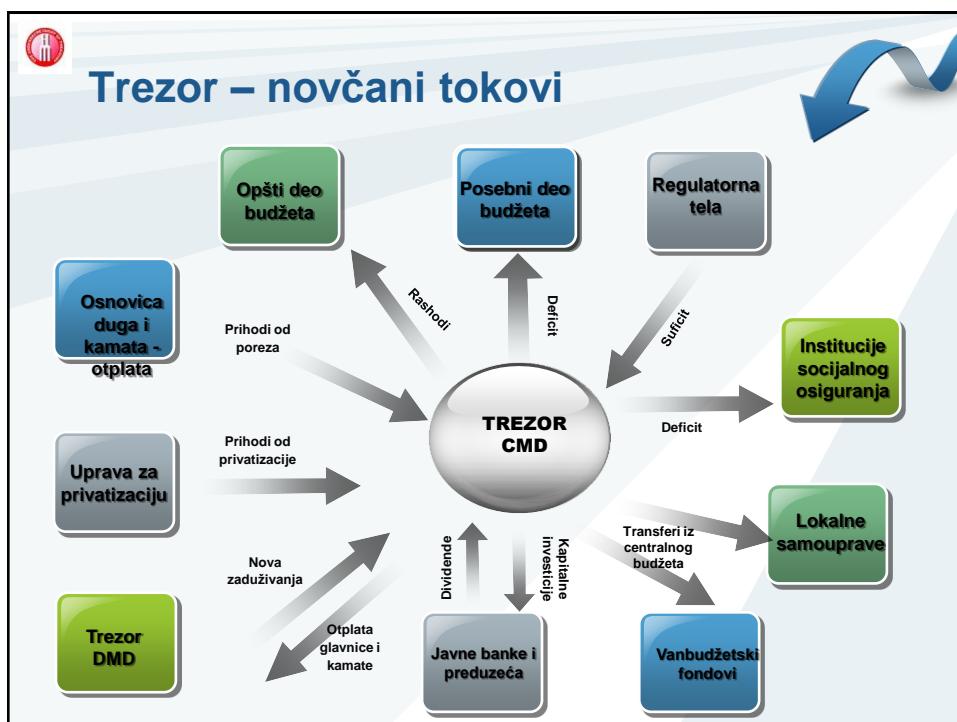
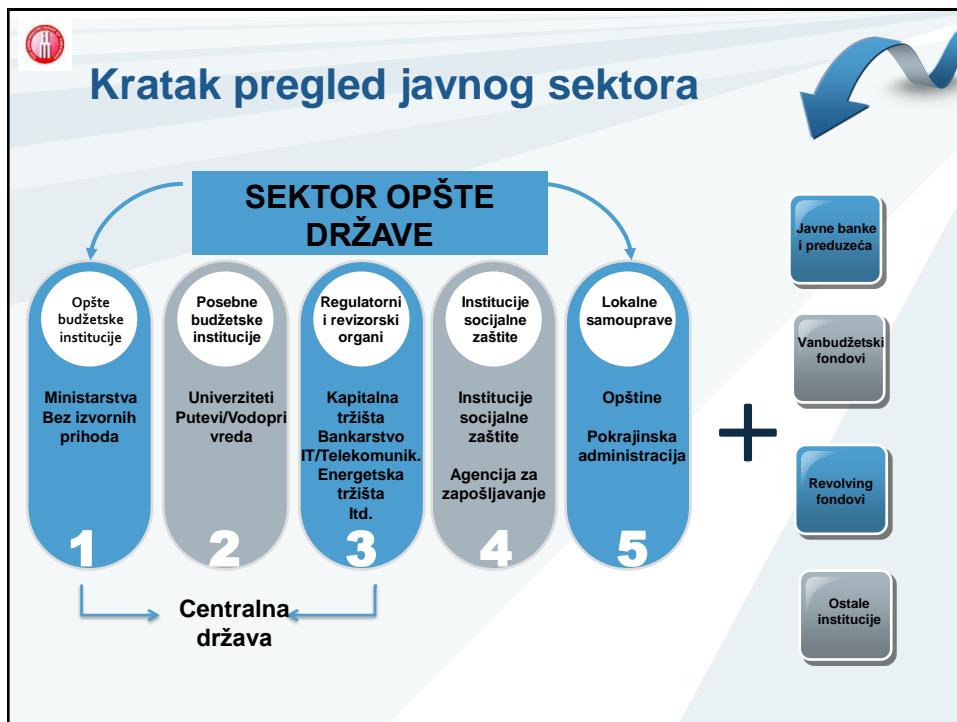
1

SISTEM ZA UPRAVLJANJE JAVNIM FINANSIJAMA

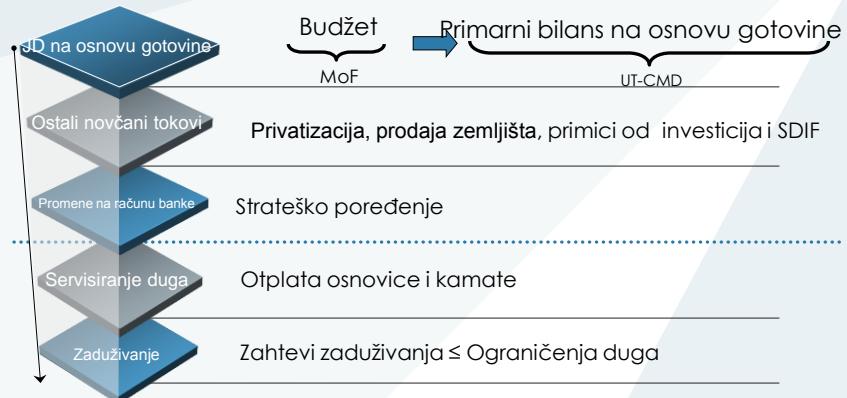
Ciklus upravljanja javnim finansijama

Finansiranje opšteg dela budžeta

2

PROCESI PLANIRANJA GOTOVINSKIH SREDSTAVA

Godišnje planiranje gotovinskih sredstava

Godišnji program gotovinskih sredstava izrađuje se krajem oktobra na osnovu budžetskih projekcija

Planiranje gotovine na mesečnoj osnovi - I

Mesečno planiranje gotovine-II

CRS

Zahtevi za gotovinskim sredstvima od 200 javnih institucija

Regionalne računovodstvene jedinice, centralna
računovodstvena kancelarija i posebne kancelarije za
budžetsko računovodstvo

Informacije o transferima gotovinskih sredstava za naredni mesec

Sedmična revizija u toku meseca

Klasifikacija prema glavnim stavkama rashoda

Dnevno planiranje gotovinskih sredstava

Podaci iz mesečnog programa prenose se u dnevne programe

- Određuje se poseban dan u sedmici za isplate, u zavisnosti od uprave, na primer, utorak je dan isplate za univerzitete, sreda za resorna ministarstva.

Podaci o dnevnoj zahtevi za gotovinskim sredstvima se prikupljaju preko Elektronskog sistema za javna plaćanja (PEPS)

- Institucije svakog dana dostavljaju svoje zahteve za gotovinskim sredstvima, koji su kategorisani po vrsti: plaćanja zaposlenima, ostala obavezna plaćanja (obaveze utvrđene zakonom) i druga plaćanja.

Podaci o budžetskim aproprijacijama prikupljaju se preko PEPS-a

- Svi budžetski procesi treba da budu kompletirani da bi se izvršilo plaćanje.
- Utvrdjuju se gornje granice plaćanja.

Podaci o novčanim rezervama institucija prikupljaju se preko Informacionog sistema trezora

Pomažu da se utvrdi da li su instituciji zaista potrebna gotovinska sredstva ili ne.

Sve informacije se istovremeno proveravaju i narednog dana se utvrđuju iznos alokacija

3

JEDINSTVENI RAČUN TREZORA I MONITORING

Jedinstveni račun trezora - I

TSA

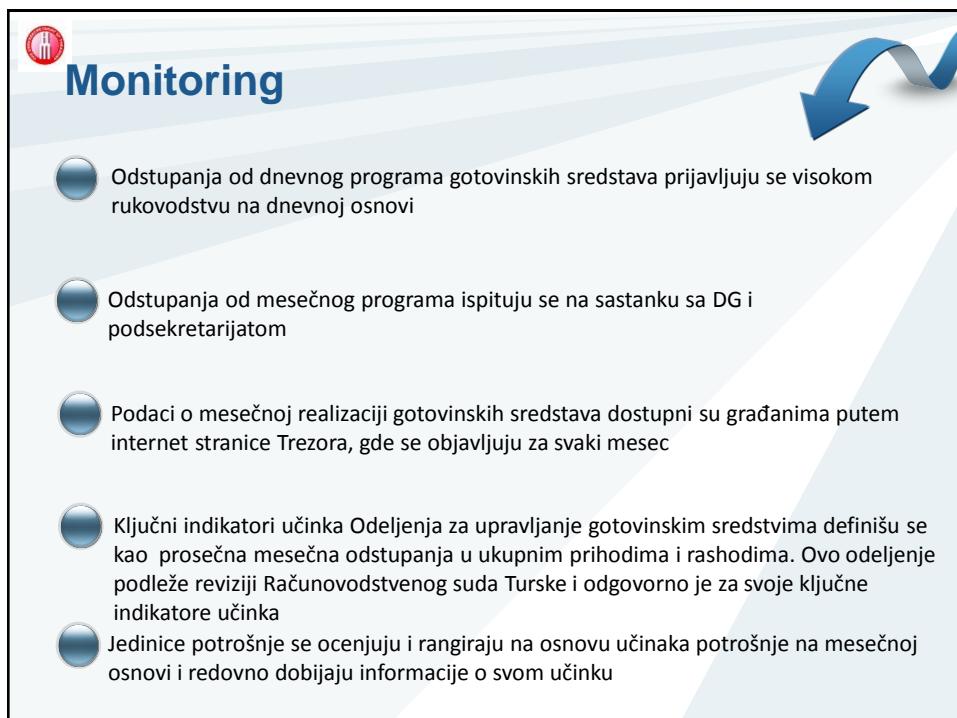
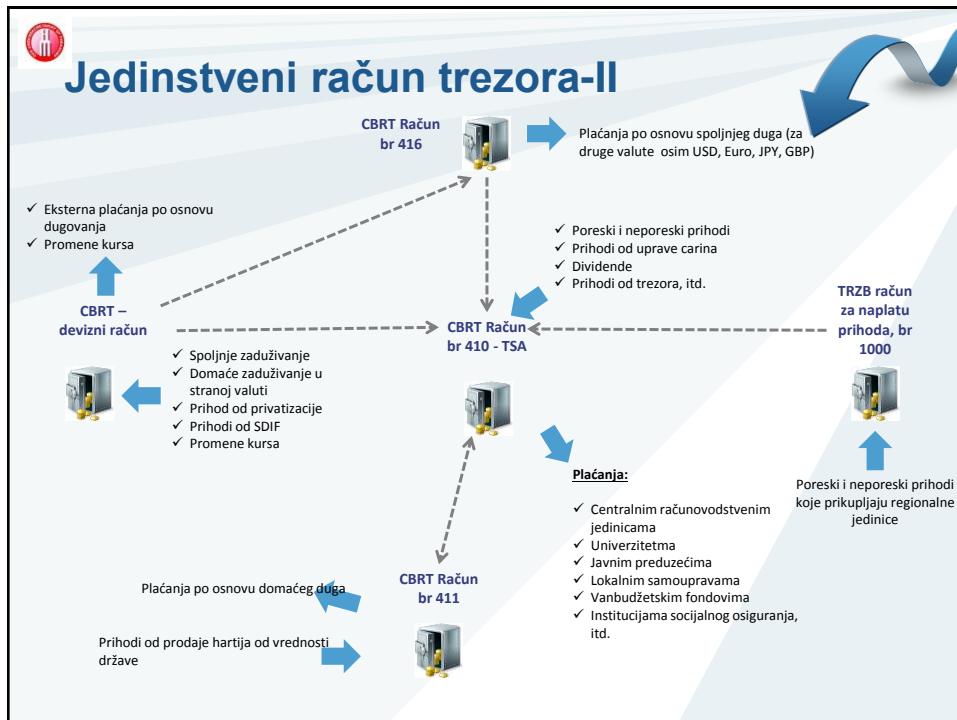
Objedinjuje opšte budžetske institucije

Nalazi se u Centralnoj banci Turske

Svi prihodi se sливaju u Jedinstveni račun trezora i sva plaćanja vrše se preko njega

Računi drugih banaka se koriste za plaćanja po osnovu duga i primitke pre nego se sliju na Zajednički račun trezora

Centralna banka Turske može da koristi ZiraatBank kao korespondentnu banku

4

UPRAVLJANJE NOVČANIM REZERVAMA

Nadoknada rezervi gotovine - Trezor

- Cilj je da se smanje neaktivna ili nisko-prinosna sredstva gotovine u centralnoj banci.
- Remuneracija računa u turskim lirama vrši se sedmično a računa u stranoj valuti jednom mesečno prema tržišnim stopama.
- Takođe se remuneracija ostalih računa u turskim lirama i deviznih računa vrši dnevno prema tržišnim stopama.
- Trezor plaća naknadu za transakcije Centralnoj banci Turske (bankarske operacije)

Kratkoročne operacije na tržištu novca

- Uredba o finansiranju putem gotovinskih operacija na tržištu novca; 8. novembar 2008. godine
- Cilj uredbe je da smanji troškove pozajmljivanja na nivou države, korišćenjem kratkoročnih gotovinskih instrumenta za upravljanje tokovima novčane prilive i odlive u toku meseca.
  - Napomena o gotovinskoj transakciji (CTN)
  - Ponavljanje sa obavezom ili ponovna kupovina (RCR)
  - Aukcija depozita
- Period dospeća instrumenta - u roku od 30 dana
- Do sada nije korišćeno zbog strateškog poređenja – održavanje jakih novčanih rezervi

5

VIZIJA I IZAZOVI

Vizija

Dimenzija HR
Dimenzija IT

Unapređenje
institucionalnih
kapaciteta

Unapređenje
je
kapaciteta
za izradu
projekcija

Proširenje opsega Jedinstvenog
računa trezora

Institucionalni jedinstveni računi
trezora za centralne uprave

Smanjivanje
viškova
sredstava

Usklađenost podataka o
gotovinskim sredstvima i
budžetskih podataka

Efikasnije korišćenje
ekonomskog modeliranja

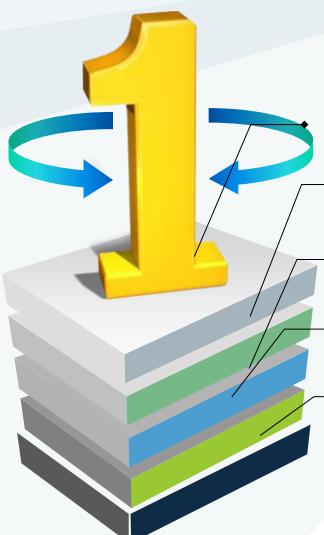
Izazovi

Razvoj zakonske i tehničke infrastrukture za
proširivanje Jedinstvenog računa trezora

Jačanje kapaciteta institucija za razvoj
sopstvenih jedinstvenih računa trezora

Poboljšanje razmene informacija
između trezora i relevantnih institucija
**Provera Ms Excel dominacije i jačanje
automatizacije**

Razvoj ekspertize za pojedinačne
institucije i ekonomsko modeliranje

Hvala vam!

TREZOR TURSKE
Odeljenje za upravljanje gotovinskim sredstvima

ANEKS – akronimi i skraćenice

- MTP: Srednjoročni program
- MTFP: Srednjoročni finansijski plan
- CMD: Odeljenje za upravljanje gotovinskim sredstvima
- DMD: Odeljenje za upravljanje dugom
- CG: Centralna država
- MF: Ministarstvo finansija
- UT: Podsekretarijat trezora
- PB: Primarni bilans
- SDIF: Fond za osiguranje štednih depozita
- JRT: Jedinstveni račun trezora
- CBRT: Centralna banka Republike Turske
- TRZB: Ziraat banka Republike Turske
- CRS: Sistem za gotovinske zahteve
- KPI: Ključni indikator učinka
- IT: Informacione tehnologije
- HR: Ljudski resursi

